

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 24.11.2014
Sayı: 2014/2302

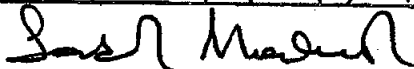
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi ve Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

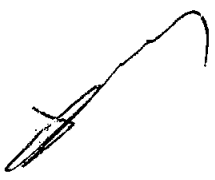
Saygılarımla.

(1) Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gençlik ve Spor İşleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	09 Aralık 2014		E. No: 2/2514	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK. LİGİ
24 Kasım 2014
Numara:

7 15 14 11 KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
24 Kasım 2014
NO: 354467

GENEL GEREKÇE: Türkiye Kamu-Sen Araştırma Geliştirme Merkezi'nin asgari geçim endeksi sonuçlarına göre; Ekim 2014'te çalışan tek kişinin yoksulluk sınırı 2.029,23TL'dir. 4 kişilik bir ailenin asgari geçim haddi ise 4 bin112,82 liradır. Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin ortalama gıda ve barınma harcamalarının toplamı 2014 yılı Ekim ayında 1.566,94 liradır. Çalışan tek kişinin aylık sınırı ise bin 570 liradır.

Türkiye'de ortalama bir memur maaşı 2 bin 158 lira, 4/C'li memurun maaşı da ortalama bin 500 liradır. Ekim 2014 itibarı ile ortalama 2 bin 185 lira ücret alan bir memur, maaşının yüzde 71,7'sini yalnızca gıda ve barınma harcamalarına ayırmaktadır. Bu memur ailesine; ulaşım, sağlık, eğitim, haberleşme, giyim gibi diğer zorunlu ihtiyaçlarını karşılaması için maaşından 618 lira kalmaktadır. Evli ve eşi çalışmayan, ev kirası ödeyen, çocuğu ilköğretim ve liseye ya da üniversiteye giden bir memurun ve asgari ücretlinin bu maaşla geçinemeyeceğini bütün çıplaklığıyla ortadadır.

Çalışanların şahsını temel alarak, ihtiyaçların asgari düzeyde karşılanması için teknik bir yöntemle hesaplanan bir ücretten çeşitli kesintiler yapılması "amaçlara" aykırıdır. Yalnızca çalışanların (ailesinin değil) ihtiyaçlarının dikkate alınarak belirlenmiş bir ücretin doğrudan vergilendirilmesi sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır. Bu nedenle asgari ücretin vergi yükünün kaldırılması sosyal ve ekonomik bir gerekliliktir.

Asgari ücret üzerinden yapılan vergi, sigorta, fon gibi kesintiler çalışanların net ücretini azaltırken, işverenlerin maliyetlerini arttırmakta ve kayıt dışı istihdam uygulamalarının yaygınlaşmasına zemin hazırlamaktadır. Asgari ücretler ile kayıt dışı istihdam ilişkisinin niteliği asgari ücretin yüksek olmasından çok kesintilerin fazlalığıdır. Uygulamada, işverenler ile çalışanlar arasında kayıt dışı pazarlığı yapılmakta; ücretlerine bir miktar zam alma ya da işe alınma karşılığında sigorta ve şikâyet haklarından vazgeçmeleri söz konusu olabilmektedir. Denetim mekanizmalarının yetersizliği de bu süreci teşvik eden diğer bir unsur olarak göze çarpmaktadır.

Günümüzde asgari ücret, çalışanların ve onların ailelerinin insan onuruna yaraşır bir hayat seviyesini sağlayan bir gelir tabanı olarak ele alınmaktadır. Ancak, ülkemizdeki asgari ücret hem yalnızca çalışanın ihtiyaçları göz önüne alınarak hesaplanmakta, hem de önemli ölçüde kesintiler yapılmaktadır. 2014 yılının ikinci altı aylık dönemi için belirlenen brüt asgari ücret tutarı 1.134 liradır. Bu ücretten 158,76 lira Sigorta Primi İşçi Payı, 11,34 lira İşsizlik Sigortası İşçi Payı, 144,59 lira Gelir Vergisi Payı, 8,61 lira Damga Vergisi olmak üzere toplam 323,29 lira kesinti yapılmaktadır. Böylece 1134 lira brüt asgari ücret alan bekar ve çocuksuz bir çalışan 80,33 liralık asgari geçim indirimiyle birlikte 891,04 TL asgari ücret almaktadır. Yapılacak olan düzenleme sonrası 2014 yılının ikinci altı aylık döneminde asgari ücretlilerin maaşlarından 144,59 lira gelir vergisi ve 8,61 lira damga vergisi kesintisi yapılmayacaktır. Böylece 2014 yılının ikinci döneminde 891,04 lira maaş alan bekâr ve eşi çalışmayan bir asgari ücretlinin maaşı 72, 87 lira artarak 964,27 liraya yükselecektir.

Kanun teklifimizle; asgari ücrete gelir ve damga vergisi muafiyeti getirilirken ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin asgari ücrete isabet eden kısmı da gelir ve damga vergisinden muaf tutulmaktadır.

Gelir İdaresi Başkanlığı 2013 yılı Faaliyet Raporuna göre; 5.498.362 adet asgari ücretli ve 3.058.677 adet asgari ücretten daha fazla gelir elde eden ücretli bulunmaktadır. Devlet Personel Başkanlığı verilerine göre; Eylül 2014 itibarıyla kamuda 3.195.938 kişi istihdam edilmektedir. Dolayısıyla asgari ücretten ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin asgari ücrete isabet eden kısmının gelir ve damga vergisinden müstesna tutulması amaçlayan bu düzenleme 11 milyon 752 bin 977 çalışanı ilgilendirmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı verilerine göre hizmet akdiyle çalışanlarda bağımlılık oranı yüzde 2,57 olduğu göz önüne alınırsa asgari ücretten vergi alınmamasıyla ilgili bu düzenleme yaklaşık 30 milyon vatandaşımızı ilgilendirmektedir.

Kamu otoritelerinde asgari ücretin vergi dışı kalması halinde büyük vergi kayıplarının olacağı beklentisi bulunmaktadır. Asgari ücretin vergi dışı bırakılması, sanıldığı kadar vergi kayıplarına neden olmayacaktır. Tasarruf eğilimi düşük olan ücretli ve maaşlı kesim, gelirlerinin büyük çoğunluğunu harcamaktadır. Ortaya çıkması düşünülen vergi kaybı hem harcamalar üzerinden alınan dolaylı vergi gelirlerinin artmasıyla hem de mal piyasasının hareketlenmesine bağlı olarak, imalat sanayinde sağlanan üretim artışı sonucunda kurumlar vergisi gelirleriyle karşılanması söz konusu olabilecektir. Ayrıca asgari ücretin vergi dışı bırakılmasıyla işverenler kayıt dışı istihdam şekillerini daha az tercih edecekler ve devletin vergi gelirlerinde artış ortaya çıkacaktır. Bu nedenle asgari ücretin vergi dışı bırakılmasıyla kısa dönemde kamu maliyesinde bazı açıklar ortaya çıksa da, orta ve uzun dönemde harcama etkisi, kayıt dışı istihdam şekillerinin kayıt altına alınması ve gelir dağılımında adaletin daha iyi sağlanması karşısında dengelenecektir

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin asgari ücrete isabet eden kısmının gelir vergisinden muaf tutulması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Ücretlerin asgari geçim tutarı kadar kısmının gelir vergisinden muaf tutulmasıyla bir hükmü kalmayan asgari geçim indiriminin kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 3 - Kanun teklifinin 1 inci ve 2 nci maddesine uygun değişiklikler yapılmıştır.

MADDE 4 - Kanun teklifinin 1 inci ve 2 nci maddesine uygun değişiklikler yapılmıştır.

MADDE 5- Ücret geliri elde edenlerin ücretlerinden alınan damga vergisinin asgari ücret tutarına isabet eden kısmının vergi dışı bırakılması amaçlanmıştır.

MADDE 6 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 7 – Yürütme maddesidir.

GELİR VERGİSİ VE DAMGA VERİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“16. Ücret geliri elde edenlerin elde ettikleri ücretlerinin brüt asgari ücret tutarı,”

MADDE 2- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun geçici 73 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “32 nci maddesinde yer alan asgari geçim indirimi” ibaresi “23 üncü maddesinin 16 ncı fıkrası hükmü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun geçici 75 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra” ibaresi “23 üncü maddesinin 16 ncı fıkrası hükmü uygulandıktan sonra” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 1/7/1964 tarihli ve 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı Tablonun C fıkrasının III - İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kâğıtlar bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ 11. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesi kapsamında elde edilen ücret gelirlerine ait düzenlenen kâğıtların brüt asgari ücret tutarındaki kısmı”

MADDE 6- Bu Kanun 1. 1. 2015 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.